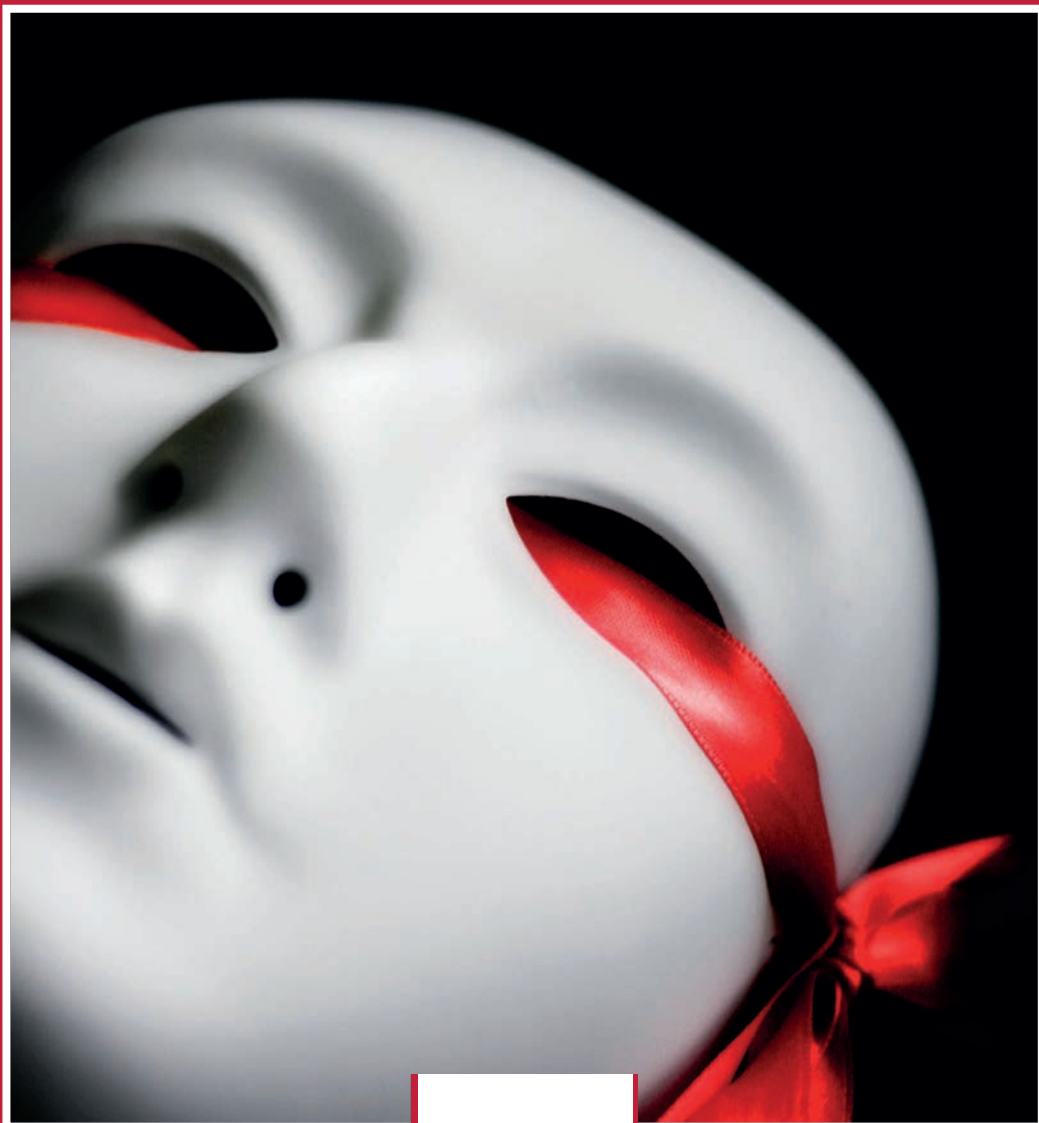

Petros Màrkaris
L'HORA DELS
HIPÒCRITES

L'Ull de Vidre

PETROS MÀRKARIS
L'HORA DELS HIPÒCRITES

Traducció del grec
de Montserrat Franquesa i Quim Gestí

TUSQUETS
EDITORS

Collecció dirigida per Antoni Marí

Títol original: Η εποχή της υποκρισίας

1a edició: abril del 2020

© Petros Màrkaris, 2019, i Diogenes Verlag AG Zurich, 2020. Tots els drets reservats excepte per a la llengua grega.

De la traducció: © Montserrat Franquesa i Gòdia i Joaquim Gestí Bautista, 2020

Disseny de la collecció: Guillemot-Navares

Reservats tots els drets d'aquesta edició per

Tusquets Editores, S.A. - Av. Diagonal 662-664 - 08034 Barcelona

www.tusquetseditores.com

ISBN: 978-84-9066-809-2

Dipòsit legal: B. 4.645-2020

Fotocomposició: Realització Tusquets Editors

Impressió i enquadernació: Black Print

Imprès a Espanya

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

És rigorosament prohibida qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació total o parcial d'aquesta obra sense el permís escrit dels titulars dels drets d'explotació.

La distància entre les dues portes és d'uns deu metres més o menys. L'Adrianí la recorre exactament en vint passes. Des de fa dues hores les mateixes vint passes, d'una porta a l'altra, i a cada gir la seva mirada ensopega amb la paret del davant.

Tinc els ulls clavats en el seu anar i venir. Una mica més enllà la Mània i l'Uli conversen en veu baixa. Hi aniria de gust, al seu costat, per xerrar i calmar la meva angoixa, però és com si no pogués moure les cames, i no goso aixecar-me de la cadira. L'única part del cos que puc moure són els ulls, que segueixen magnetitzats per les passes de la meva dona. En Zisis, que ha vingut amb nosaltres, s'ha fet fonedís.

De sobte l'Adrianí deixa de caminar, fa mitja volta i se m'atansa.

—Triguen massa. Ja han passat més de dues hores —em diu intranquil·la.

—Encara no —intervé la Mània, que l'ha sentit—. Fa exactament una hora i quaranta-cinc minuts. He mirat el rellotge quan se l'han endut.

—¿Creieu que li deuen haver de fer cesària? —pregunta, preocupada.

—¿Per què li han de fer cesària? —li dic astorat.

—Encara que l'hi facin, en Fanis és al seu costat —ens tranquil·litza la Mània.

La conversa s'interromp, perquè apareix en Zisis amb un pom de roses vermelles.

—iMolt bé, Lambros! Cap de nosaltres no havia pensat a portar flors a la mare. Per sort a tu se t'ha acudit —li dic.

—¿Les roses són per a la criatura o per a la Katerina? —li pregunta la Mània.

—Per a tots dos —respon en Zisis.

No pot acabar la frase, perquè s'obre la porta de l'esquerra i una infermera ens diu:

—Ja poden passar. L'enhorabona.

Sembla que les meves cames esperaven el feliç esdeveniment per recuperar forces. Em poso dret d'un salt. Tots correm cap a la porta, menys l'Uli, que ens segueix discretament. No sé on ha après a esmunyir-se l'Adrianí, però sempre entra la primera. Els altres respecten la prioritat de l'avi i em deixen passar en segon lloc.

Dret al bell mig de l'avantcambra hi ha en Fanis amb un nadó als braços. Té els ulls tancats i plora amb totes les forces.

—Us presento en Lambros —ens comunica rient.

—iCriatura, nineta meva! —crida l'Adrianí, mentre l'hi arrabassa per agafar-lo en braços. El petit Lambros continua plorant i espernegant. L'Adrianí l'alça amb les mans, per admirar-lo millor.

—Va, no ploris. Ets el nostre reiet i t'ho passaràs molt bé, t'ho prometo —el tranquil·litza, i l'hi torna a en Fanis—. És clavat a tu. No ha tret res de la meva filla.

—No corri tant, Adrianí. Canviarà molts cops, fins que sigui gran.

L'Adrianí fa una darrera mirada al net i me'l vol passar, però jo faig un pas enrere. Tremolo de cap a peus. Em fa por que en Lambros em rellisqui de les mans. Tot d'una recordo que vaig tenir el mateix pànic amb la Katerina.

—Va, que vingui amb els padrins —intervé la Mània, per treure'm del desconcert, i agafa el nadó en braços.

—¿Qui són els padrins? —pregunta en Fanis.

—La padrina, jo, i el padrí, l'oncle Lambros, que li dona el nom —li explica la Mània.

En Zisis li dona el pom de flors a l'Uli i s'acosta a la Mània, per admirar el fillol que durà el seu nom.

—¿Com està la Katerina? —li pregunto al meu gendre.

Tothom calla i em miren astorats, perquè estaven tan entusiasmats amb el nounat que ningú no ha pensat a preguntar per la mare.

—Molt bé. Ha estat un part molt senzill —respon en Fanis—. Si voleu la podeu passar a veure —afegeix fent un gest cap a la porta del fons.

—Així posarem el petit Lambros al bressol, fins que traslladïn la mare a l'habitació —diu la infermera, i agafa el nadó dels braços de la Mània.

L'Adrianí obre la porta. La Katerina està estirada al llit i quan ens veu entrar ens somriu. Sembla una mica abaltida, però se la veu animada.

—¿Què us ha semblat el vostre net? —ens pregunta amb un somriure.

—iUna monada! —exclama l'Adrianí, mentre corre cap al llit per abraçar la seva filla—. L'enhorabona, Katerina. Per molts anys, que puguem veure'l créixer i estar-ne orgullosos. —No pot continuar, perquè l'ofega l'emoció i es posa a plorar.

—Au va, mare. Avui és un dia d'alegria. ¿A què treuen cap aquestes llàgrimes?

—Són llàgrimes d'alegria, filleta. No saps com desitjava tenir un net.

S'aparta per eixugar-se les llàgrimes. Arriba el meu torn d'abraçar la Katerina, però no tinc temps de dir-li cap paraula amable perquè entra la infermera.

—Ara traslladaran la senyora Uzunidis a la seva habitació, on podran visitar-la —ens informa.

—El cognom de la meva dona és Kharitos. Uzunidis és el cognom del meu fill —la corregeix en Fanis.

La infermera se'l mira amb cara de pomes agres i li diu «disculpi» a desgrat.

Mentrestant, a l'avantcambra els altres xerren amb el mateix murmuri i el mateix somriure als rostres.

—¿Com es troba? —li pregunta la Mània a l'Adrianí.

—Animada. Ha tingut un part fàcil, segons ha dit en Fanis, i no sembla gens amoïnada. Ara la pugem a l'habitació. Aquesta nit em quedaré amb ella.

—Avui no s'hi quedarà ningú, jo tampoc —la talla en Fanis—. Ha de dormir i descansar. Si li cal res, hi ha les infermeres. Nosaltres ara anirem a sopar i brindarem pel naixement d'en Lambros.

La proposta ens entusiasma a tots, incloent-hi l'Adrianí:

—¿On ens portes? —li pregunta.

—A un restaurant d'aquí al costat. Tant és que no sigui el millor del món, n'hi ha prou per celebrar l'arribada del nostre fill. La celebració oficial la farem a casa.

Ens porta a una taverna a la part alta de Kifisià i té raó, perquè ningú no dona importància al menjar. El plat principal és el petit Lambros. En primer lloc, tots li desitgen salut, i immediatament a continuació comencen els càlculs: com creixerà la criatura en aquesta societat, què estudiarà de gran. «Encara no s'ha amorrat al pit de la seva mare i aquests ja l'envien a fer un màster», penso per dins.

La conclusió acaba sent la de sempre: que bé que creixien els nens abans i que malament que ho fan ara.

—iNo sabeu de què parreu! —esclata de cop l'Adrianí—. No teniu ni idea de com era aleshores. ¿Sabeu què significa viure només de verdura bullida, lleties i monge-

tes? ¿I haver d'anar descalç a escola, perquè només tenies un parell de sabates i les havies de protegir de la pluja i la neu?

—Ja ho dius bé, Adrianí, ja —li dona la raó en Zisis—. L'única diferència era que vosaltres esperàveu que la salvació vingués dels líders dels partits, i nosaltres, de la revolució. No ens van salvar ni els uns ni els altres, però nosaltres vam resistir.

De sobte l'Uli abraça la Mània, la besa amb passió i li pregunta:

—¿Nosaltres també en tindrem un?

—¿Com se t'ha acudit? —li pregunta la noia amb sorpresa.

—No ho sé. Potser perquè la conversa que tenim ara és molt diferent de les que té una família alemanya.

—¿Què vols dir? ¿Vosaltres de què parleu? —li pregunta la meva dona.

L'Uli s'ho rumia.

—No ho sé —torna a repetir—. Potser per a vosaltres la incertesa del futur fa que l'amor prevalgui. —Petoneja novament la Mània i li torna a preguntar—: ¿Què, doncs? ¿Tindrem una criatura també nosaltres o no?

—La tindrem, Uli, però no ara mateix, per favor. Si tenim una altra criatura ja podem tancar el despatx. La Katerina se'ns ha avançat, ho sento.

Tots ens posem a riure i alcem altre cop els gots per brindar a la salut d'en Lambros.

—Avui no podré aclucar l'ull —em diu l'Adrianí tornant cap a casa.

—¿Per què?

—Perquè pensaré en el nostre net.

La realitat la desmenteix, perquè al cap de pocs segons ja dorm com un angelet.

De camí cap a la feina m'aturo en una pastisseria per comprar unes trufes de xocolata. Això de les trufes ha estat idea de l'Adrianí. Quan li he preguntat amb quins dolços obsequiar els col·legues de Prefectura, de seguida m'ha dit que amb trufes.

—¿Per què trufes i no baclauàs? —li he dit estranyat.

—Perquè els baclauàs són per a iaies i avis com nosaltres —m'ha respost—. Avui dia tothom menja trufes.

Deixo estar la cantina i vaig directament cap al despatx. Obro la capsa de dolços i començo la ronda pel despatx dels meus ajudants.

—Això és per celebrar el naixement del meu net —els dic quan entro.

Tots es posen drets d'un salt. La primera que se m'apropa és la Kula. M'abraça i em fa dos petons:

—¿Quan ha nascut? —em pregunta.

—Ahir al vespre. Tot va anar bé.

A continuació venen les felicitacions i els bons auguris de la resta.

—¿Quin nom li posaran? —em pregunta l'Askalidis.

—Lambros.

Es produeix un silenci de desconcert, perquè cap d'ells no coneix la meua relació amb en Zisis.

—¿Lambros és el nom de l'altre avi? —pregunta en Dervísoglu.

—No, no té res a veure amb cap nom familiar.

—¿Per què no li han posat el seu nom o el del consogre? —em pregunta en Dermitzakis mentre mastega la trufa amb la boca plena.

Em ve al cap la conversa que vam tenir quan vam decidir-ne el nom i els la reproduïxo:

—L'altre avi es diu Pródromos. ¿Us imagineu avui dia una criatura que es digui Pródromos? Pel que fa al meu nom, és massa corrent. Lambros té alguna cosa especial.

—D'acord, però la tradició diu que als nens se'ls ha de posar el nom dels avis —insisteix en Dermitzakis.

—Escolta, Nikos, ¿que seràs el padrí de bateig d'en Lambros? —intervé la Kula.

—És clar que no.

—Aleshores, ¿què t'importa el nom que li posin a la criatura els seus pares?

En Dermitzakis se la mira malament, però s'ho empassa.

—No ho sé, però a mi em van posar Thanasis pel meu avi matern i aquest nom sempre m'ha fet molta ràbia —declara l'Askalidis.

—¿Per què? —pregunta en Dervísoglu.

—Perquè em recorda les pel·lícules del Thanasis Vengos, *Thanasis agafa l'arma* o l'altra, *¿Què hi fas, a la guerra, Thanasis?* A l'Acadèmia de Policia tothom em deia Vengos. Per sort vaig aconseguir que em diguessin Thanos i vaig poder respirar tranquil.

Tots ens posem a riure i l'ambient es relaxa. M'acomïaden amb més felicitacions i marxo per continuar la ronda d'invitacions. Ara és el torn d'en Zonaràs, d'Afers Interns; d'en Velidis, de Delictes Informàtics, i d'en Karavetsos, de l'Anti-terrorista. Penso, però, que si vaig de despatx en despatx amb

una capsa de trufes a la mà serà un merder, o sigui que és millor que truqui a l'Stel·la i li digui que els reuneixi al que va ser el despatx d'en Guikas, que ara fem servir com a sala de reunions i que em dispo a inaugurar com a sala de celebracions.

Abans d'entrar-hi, convido l'Stel·la. A dins, els meus tres col·legues m'esperen asseguts als seus llocs.

—No us he cridat per feina, sinó per celebrar el naixement del meu net —els dic, i aixeco la capsa.

—L'enhorabona, per molts anys —em feliciten tots a l'uníson.

—Ara que ja ets avi, Kostas, només et queda esperar la jubilació per gaudir del teu net —em diu en Velidis.

—Sí, home. Jo en tinc dos, de nets, i ni hi penso, en jubilar-me —li respon en Zonaràs—. No tinc la intenció de dedicar la resta de la meva vida a aquells dos garlifardeus.

Com que no es tracta de cap reunió formal, després de la celebració i de les felicitacions torno a la feina. Encara queden la meitat de les trufes. Faig el pensament d'emportar-me-les a casa, però considero que és de garrepes i ho descarto. Torno al despatx dels meus ajudants amb la capsa.

—Això és per a vosaltres —els dic.

—Però si ja ens ha convidat —em respon la Kula.

—No importa, us convido altre cop a la salut del meu net. En Lambros tot just acaba d'arribar a aquest món i li caldran molts bons auguris.

—Amb el seu permís, comissari —diu en Dervísoglu, mentre allarga la mà cap a les trufes.

L'Askalidis es posa a riure.

—¿De què rius? —li pregunto.

—És que a en Fotis li encanten les trufes. Quan en veu una, se li il·luminen els ulls.

Els deixo perquè en gaudeixin i torno al despatx. Comen-

ço a fullejar informes, per matar l'estona, perquè passem uns dies de calma i tot està tranquil. Per sort entra la Kula i em rescata de l'avorriment.

—Tres quilos vuit-cents, que segueixi així. ¡Quina bèstia!
—em diu.

—¿Com saps quant pesa el meu net? —li pregunto, astorat, perquè jo encara no ho sé.

—He trucat a la seva dona, per felicitar-la, i m'ho ha comentat.

Ves per on, a mi ni m'havia passat pel cap preguntar quant pesava el meu net.

—Gràcies, a veure si tu també t'hi animes —li desitjo, mentre m'empasso la ficada de pota.

—Gràcies, però és millor que l'hi digui al meu marit. Cada cop que enceto el tema, no en vol ni parlar.

—¿Per què?

—Em pregunta que qui el criarà. Els seus pares viuen al poble, la meva mare és morta... —Fa una petita pausa i continua—. De fet té raó, però a mi m'agradaria molt.

Enmig de la nostra conversa sona el telèfon i sento la veu del sotsdirector.

—Soc en Kapsidis, comissari. M'he assabentat de la notícia i li truco per donar-li l'enhorabona per haver estat avi.

—Moltes gràcies, senyor.

—Està de sort, comissari, perquè el seu net ha vingut al món en un moment de calma i en podrà gaudir.

El sotsdirector em torna a felicitar, jo l'hi torno a agrair, i pengem. Mentrestant, la Kula s'ha retirat discretament. Decideixo seguir el consell del meu cap i posar rumb cap a la maternitat.

Trec el cotxe de l'aparcament i giro per Alexandras en direcció a Kifisià. Ensopego amb un embús a l'atura del cinema Ànesis i avanço a pas de tortuga fins a la cruïlla d'Agias

Varvaras. Després el trànsit millora i arribo a l'hospital sense més retard.

A recepció pregunto el número d'habitació de la Katerina i m'envien al tercer pis. Quan obro la porta, l'Adrianí es posa un dit a boca i surt al passadís.

—Ara dorm —m'explica.

—¿Com està?

—Tots dos estan bé. —Deixa de parlar perquè veu una infermera que s'acosta a l'habitació de la Katerina—. Està dormint —li diu.

—S'ha de despertar. Li portem la criatura perquè li doni el pit.

—Quina sort tens, només arribes i ja veus el teu net.

La Katerina s'ha incorporat i ens somriu. M'hi apropo i li faig un petó.

—¿Com et trobes, filla?

—Bé, però sembla que el part m'ha deixat abaltida. Només vull dormir.

L'Adrianí emet el seu diagnòstic abans que ho facin els metges:

—Un part sempre cansa. A més, treballaves massa i et faltava dormir.

La conversa s'interromp perquè entra la infermera amb en Lambros. Se'l veu diferent d'ahir al vespre, perquè ara va amb bolquers. La infermera el dona a la Katerina. El nadó s'enganxa al pit de la seva mare i comença a xuclar amb desfici.

—Té gana, i que duri —diu l'Adrianí.

—Si segueix així, quan el porti a casa pesarà cinc quilos.

—¿I no te n'alegres? —li respon.

—Mare, no vull un fill que sembli una baldufa.

—¿Que no hi toques? Ara cal que creixi fort i sa. La resta ja vindrà sola.

—Bé, si surt com tu, començarà d'una manera i acabarà d'una altra —li dic a la Katerina.

—¿Per què?

—Perquè tu al principi també eres una nena grassona i ara ets un fideu.

—Molt bé, pare, m'acabes d'aixecar la moral —em respon rient.

En aquell instant s'obre la porta i apareix en Zisis.

—Has arribat just a l'hora —li diu rient l'Adriani.

En Zisis passa de nosaltres, se'n va directament cap a en Lambros i el comença a examinar.

—¿Com va, petit? —li pregunta, però el seu homònim està ocupat amb la nutrició i no li fa cas.

—¿Ho veus, comissari? —em diu en Zisis—. Ni tan sols els nadons fan cas dels esquerranosos.

La Katerina es posa a riure.

—Oncle Lambros, quan el treguis a passejar i li compris un gelat o lllaminadures, aleshores et farà més cas.

—Tens raó, Katerina, però, ¿saps què?, intento oblidar que per a mi la revolució també ha acabat sent una lllaminadura.

El meu mòbil interromp la conversa.

—Comissari, ¿on és? —sento la veu del sotsdirector.

—Visitant el meu net.

—Em sap greu interrompre'l en una trobada tan agradable, però ha d'anar immediatament a Anàvissos. Han assassinat en Paris Fokidis.

—¿El magnat dels hotels?

—Exacte. Li han posat una bomba al cotxe, a l'aparcament de l'hotel.

—Ara mateix hi vaig.

Pel meu posat tots s'adonen que en passa alguna.

—¿Què hi ha? —em pregunta l'Adriani.

—En aquest món la gent neix i mor, és llei de vida, però

a mi, quan em truquen, no és per comunicar-me només la mort d'algú, sinó el seu assassinat—li responc abans de sortir al passadís per organitzar la investigació.

Truco a en Dermitzakis perquè s'encarregui d'avisar la resta de la unitat i dels cotxes patrulla. Li dic que demani a en Dimitriu de la Científica que faci venir un artificier.